

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

הוראות

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון: סיפור קצר
פרק שני: דרמה
פרק שלישי: רומאן ונובלה
פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת חיים נחמן ביאליק, שירת לאה גולדברג, שירת רחל)
מארבעת הפרקים יש לבחור בשלושה פרקים ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק – $33\frac{1}{3}$ נקודות).
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי
(2) רשימת יצירות
- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לרשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרתם להשיב עליה.
(2) שימו לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.
(3) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בכמה תשובות.
(4) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.
לנבחנים אקסטרניים ולנבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – סיפור קצר

אם בחרתם בפרק זה ענו על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה – $16\frac{2}{3}$ נקודות).
אין להדגים באמצעות אותה היצירה בכמה תשובות.

שימו לב: על שאלות 1–2 אפשר לענות גם על פי הסיפור "חג מולד אחד" מאת טרומן קפוטה.

1. בחרו בסיפור קצר שיש בו תיאורים של טבע או תיאורים של סביבה או תיאורים של חפצים. הציגו שני תיאורים כאלה מן הסיפור, והסבירו מה מוסיף כל אחד מהם להבנת הסיפור.
2. בחרו בסיפור קצר שבו הדמות המרכזית מגלה דבר חדש על עצמה או על סביבתה. הסבירו מהו הגילוי, ותארו כיצד הדמות המרכזית מגיעה לגילוי זה.
3. **חג מולד אחד / טרומן קפוטה**
לפניכם סיום הסיפור "חג מולד אחד". קראו אותו, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.
הלכתי עם סוק לדואר וקניתי גלויה בסנט. אותה גלויה קיימת עד היום. היא נמצאה בכספת של אבי כשהוא מת בשנה שעברה. הנה מה שכתבתי לו: שלום אבא אני מקווה שאתה מרגיש טוב אני כן ואני לומד לִדְבֹש באווירון שלי כל כך מהר שבקרוב אני יהיה בשמים אז תסתכל טוב וכן אני אוהב אותך באדי.
א. האם סיום זה הפתיע אתכם או שהיה צפוי? נמקו את דבריכם. ($10\frac{2}{3}$ נקודות)
ב. מה לדעתכם מסמל האווירון בסיפור? הסבירו והדגמו את דבריכם. (6 נקודות)

פרק שני – דרמה

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 4–7 ($33\frac{1}{3}$ נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

וטרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

4. הסיום הטרגי בטרגדיה הוא בלתי נמנע.
תארו בקצרה את הסיום בטרגדיה שלמדתם. מה גרם לסיום זה – הגורל, האופי של הגיבור (או הגיבורה) או שילוב של שני הגורמים האלה? הסבירו והדגימו את דבריכם.
 5. הטרגדיה שלמדתם נכתבה לפני שנים רבות, אך יש בה נושאים הרלוונטיים גם לימינו.
הציגו נושא אחד כזה, והסבירו את הרלוונטיות שלו לימינו.
- מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)
6. תארו דמות משנה מן המחזה המודרני שלמדתם, הציגו את היחסים בינה ובין הדמות המרכזית, והסבירו את התפקיד של דמות המשנה במחזה.
 7. אילו גורמים (אירועי העבר, הסביבה והאנשים בה, הפעולות, האופי ועוד) מעצבים את החיים ואת הגורל של דמות מרכזית במחזה המודרני שלמדתם? הסבירו והדגימו את דבריכם.

פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 8–10 ($33\frac{1}{3}$ נקודות).

שימו לב: על שאלות 8–9 אפשר לענות גם על פי הרומאן "1984" מאת ג'ורג' אורוול.

8. האם היצירה (רומאן או נובלה) שלמדתם מסתיימת באופן מעורר תקווה ואמונה או באופן מעציב ואפילו מייאש? הסבירו את דבריכם, ובססו אותם על דוגמאות מן העלילה.
 9. תארו דמות מרכזית (או שתי דמויות משנה) ברומאן או בנובלה שלמדתם שעוררה בכם עניין מיוחד, והסבירו מה בדמות (או בדמויות) עורר בכם עניין. הדגימו את דבריכם.
 10. 1984 / ג'ורג' אורוול
לפניכם דיאלוג (דו־שיח) בין וינסטון לבין אובריאן. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.
[וינסטון]: "מה אני יכול לעשות?" [...] "מה אני יכול לעשות אם אני רואה מה שלנגד עיניי? שתיים ועוד שתיים הן ארבע."
[אובריאן]: "לפעמים, וינסטון. לפעמים הן חמש. לפעמים הן שלוש. לפעמים הן גם זה וגם זה בעת ובעונה אחת. עליך להשתדל יותר. לא קל לאדם להיעשות שפוי בדעתו."
(ג'ורג' אורוול, 1984, 1993, עמ' 201)
- על פי דיאלוג זה, מה מאפיין את המשטר המתואר ברומאן? תארו והסבירו מאפיינים נוספים של משטר זה, כפי שהם באים לידי ביטוי בעלילת הרומאן.

פרק רביעי – שירה

(שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת לאה גולדברג, שירת רחל)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על שתיים מן השאלות 11–24 (לכל שאלה – $16\frac{2}{3}$ נקודות).

שירת ימי הביניים

11. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

לבי במזרח / יהודה הלוי

לבי במזרח ואנכי בסוף מערב – / איך אטעמה את אשר אכל ואיך יערב?
 איכה אשלים נדרי ואסרי, בעוד / ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב?
 יקל בעיני עזב כל טוב ספרד, כמו / יקר בעיני ראות עפרות דביר נחרב!

מהי החוויה המתוארת בשיר זה? הסבירו כיצד הניגודים בשיר מסייעים למשורר לבטא את החוויה.

12. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

יפה נוף / יהודה הלוי

יפה נוף, משוש תבל, קריה למלך רב, / לך נכספה נפשי מפאתי מערב!
 המון רחמי נכמר כי אזכרה קדם, / כבודך אשר גלה ונוף אשר חרב.
 ומי יתגני על כנפי נשרים, עד / ארוה בדמעותי עפרך ויתערב!
 דרשתיך, ואם מלפך אין בך ואם במקום / צרי גלעדך – נחש שרף וגם עקרב.
 הלא את אבניך אחונן ואשקם / וטעם רגביך לפי מדבש יערב!

תארו את היחס של המשורר לציון ההרוסה, והסבירו דרך עיצוב אחת המסייעת לו לבטא יחס זה.

13. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

הבא מבול / יהודה הלוי

הבא מבול ושם תבל חרבה? / ואין לראות פני ארץ חרבה,
ואין אדם ואין חיה ואין עוף - / הסף הכל ושכבו מעצבה?
ובראות הר ושוחה לי מנוחה, / וארץ הערבה לי ערבה.
ואשגח לכל עבר - ואין כל, / אבל מים ושמים ותבה,
ולויתן בהרתיחו מצולה, / ואחשב כי תהום יחשב לשיבה. 5
ולב הים יכחש באניה, / כאלו היא ביד הים גנבה!
ויים יזעף - ונפשי תעלז, כי / אלי מקדש אלהיה קרבה.

בחרו מן השיר בשני אמצעים אומנותיים, והסבירו כיצד כל אחד מן האמצעים שבחרתם תורם לביטוי מצבו של המשורר.

שירת חיים נחמן ביאליק

14. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ / חיים נחמן ביאליק

בית 1
הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחוֹת,
וְהִי חִיקָךְ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,
קוֹרֵת פְּלוֹתִי הַנִּדְחוֹת.

בית 2
וּבָעֵת רַחֲמִים, בִּין־הַשְּׁמָשׁוֹת,
שָׁחִי וְאָגַל לָךְ סוֹד יְסוּרֵי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –
הֵיכָן נְעוּרֵי?

בית 3
וְעוֹד רָז אֶחָד לָךְ אֶתְּנֶה:
נִפְשִׁי נִשְׁרָפָה בְּלֶהֱבָה;
אוֹמְרִים, אֶהְבֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם –
מֵה־זֹאת אֶהְבֶּה?

בית 4
הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֲלוֹם – אָךְ גַּם הוּא עָבַר;
עָתָה אֵין לִי כְּלוֹם בְּעוֹלָם –
אֵין לִי דָבָר.

בית 5
הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחוֹת,
וְהִי חִיקָךְ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,
קוֹרֵת פְּלוֹתִי הַנִּדְחוֹת.

בשיר זה האכזבה שהמשורר מביע נעשית קשה יותר ויותר.

הסבירו והדגימו קביעה זו על פי בתים 2–4 בשיר.

15. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

צפרות / חיים נחמן ביאליק

בית 1	כל־העולם טובע באור ובשיר, אוֹצְרוֹת חַיִּים לֹא־שִׁעְרָתִים מִסְבִּיב מִתְרַחֲשִׁים, ובְמִשְׁעַל הַנְּמִתָּח בֵּין יַעַר וְנִיר שְׁנִינֹו הוֹלְכִים וּמַחֲשִׁים. אָנוּ הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, לְשִׁבְלֵנוּ אֵין קֶץ, אֶפְסוֹנוּ שְׂבָלִים, כְּתוּרֵנוּ צִפּוֹרוֹת, ובְחִנִּיתוֹת שְׁלִי־זָהָב יִפְגַּעֲנוּ כָל־עֵץ ובְצִאֲלֵי צִמְרוֹת.	בית 4	וְהִנֵּה נִקְלָעָה צִפּוֹרֶת כְּפָרַח בְּקִצָּה שֶׁעַר מַחְלָפְתָּהּ הַמְּפֹזָה עַל־הַמַּחְגָּרֶת, וְכִמּוֹ רִמְזָה לִּי: בְּחוּר, קוֹם שְׁקֵה־לָּהּ, וְדָמָה אֵלַי הַצִּפּוֹרֶת! אוֹלָם אַתְּ – הִהָרְגִשְׁתְּ בַּצִּפּוֹרֶת וּבִי? הִהָרְגִשְׁתְּ, כִּי גַם־נִפְשִׁי נְתוּנָה בְּשָׁבִי, וּמִפְּרָפְרֶת וּתְלוּאָהּ, וּמִצִּפָּה לִישׁוּעָה בְּמַחְלָפְתָּהּ הַקְּלוּעָה?
בית 2	הַדְּמוּת כְּרוּב אִם עַב קָלָה בְּרוּם עוֹלָם רַפְרָפָה? אָךְ גַּם־הִיא חִישׁ הַפְּלִיגָה לְמַדִּינַת הַיָּם – וְאֶת־הַהוּרִי הַטְּהוֹר כְּמוֹהָ וְרָם נִשְׁאַחַ עֲמָה לְנִצָּח עַל־כְּתֻפָּה. וְשׁוֹב זֶהָר רָקִיעַ, וְשׁוֹב תְּכֵלֶת בְּלִי־סוּף, אַתְּ הוֹלֶכֶת בְּרֹאשׁ וְאֵנִי כְּרוּךְ אַחֲרֶיךָ, וּבְקִמּוֹתַיִו הַמְּלֹאוֹת הַשְּׁתַרְעֵנִי הַנוֹף, וְהַכֹּל בְּהִיר בּוֹ כְּמוֹ בְּעִינֶיךָ.	בית 5	וּבְעִינֶיךָ שׁוֹב אֶצִּיץ וְאַבְקָשׁ שָׁם תְּשׁוּבָה – וְכִבְתְּחֻלָּה הֵן צְנוּעוֹת, שְׁתֵּי יוֹגֵי הַחוּן; מֵה־לִּי צְנִיעוֹת עֵינֶיךָ – וּמַחְלָפְתָּהּ מְשׁוּבָה, הִיא אוֹמֶרֶת לִּי: הֵן! מִהְרִי, מִהְרִי, אַחוֹתִי, נְבוּאָה הִיעָרָה, תַּחַת חֶפֶת אֲשֶׁרִיו לָךְ כָּל־נִפְשִׁי אֶפִיקָה, וְאֶת־כָּל־אַהֲבָתִי הַתְּלוּיָה בְּשַׁעֲרָה נְמִית שְׁנִינֹו בְּנִשְׁיָקָה.
בית 3	רָגַע אַחַד לִי נִדְמָה: בֵּיעַר הֶלֶז, הַמֶּאֱפִיל וּמִשִּׁיב צָנָתוֹ עָלֵינוּ, גְּנוּז מְטֻמָּן מִסְתָּרִים, הַמְשָׁמֵר מֵאֲז וּמִעוֹלָם לְשִׁנִּינוּ – פְּתֹאם רַחֲפָה הַקָּמָה – וּמִפָּה אֲלִי־פָה עֶבֶר רֶטֶט קָרְנִים עַל־פְּנֵי הָאוֹקֵינוֹס. הוּ, מִי הַשְּׁלִיג עָלֵינוּ – וּבְשִׁפְעָה כְּזָה, חֵיל צִפּוֹרוֹת לְבָנוֹת?		

פרשו את בית 4 בשיר (המתחיל במילים "וְהִנֵּה נִקְלָעָה צִפּוֹרֶת"), והסבירו כיצד המתואר בבית זה משקף את הרגשות של המשורר, כפי שהם באים לידי ביטוי בשיר כולו.
הדגימו את דבריכם.

16. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

עם דמדומי החמה אל־החלון נא־גשי ועלי התרפקי, לפתי היטב צוארי, שימי ראשך על־ראשי – וכה עמי תדבקי.	הם האיים הרחוקים, העולמות הגבהים זו בחלומות ראינום; שעשוננו לגרים תחת כל־השמים, וחיינו – לגיהנום.
ומחשקים ודבקים, אל־הזהר הנורא דומם נשא עינינו; ושלחנו לחפשי על־פני ימי האוֹרה כל־הרהורי לבנו.	המה אי־הזהב זו צמאנו אליהם כאל ארץ מולדת; שכל־כוכבי הליל רמזו לנו עליהם באור קרן רועדת.
והתנשאו למרום ביעף שוקק כיונים, ובמרחק פליגו, יאבדו; ועל־פני רכסי ארגמן, אי־זהר אדמונים, ביעף דומם ירדו.	ועליהם נשארנו בלי־רע ועמית כשני פרחים בציה; כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית על־פני ארץ נכרה.

הסבירו והדגימו כיצד תקווה וייאוש משולבים זה בזה בשיר.

שירת לאה גולדברג

17. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד / לאה גולדברג

האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד,
ותלכי בשדה, ותלכי בו פהלך התם,
ומחשוף כפי-רגלך ילטרף בעלי האספסת,
או שלפי-שבלים ידקרוך ותמתק דקירתם.

או מטר ישיגך בעדת טפותיו הדופקת
על כתפיה, חזף, צוארה, וראשך רענן.
ותלכי בשדה הרטב וירחב בך השקט
כאור בשולי הענן.

ונשמת את ריחו של התלם נשם ורגע,
וראית את השמש בראי-השולית הזהב,
ופשוטים הדברים וחיים, ומתר בם לנגע,
ומתר, ומתר לאהב.

את תלכי בשדה. לבדך. לא נצרכת בלהט
השרפות, בדרכים שסמרו מאימה ומדם.
ובישר-לבב שוב תהיי ענוה ונכנעת
כאחד הדשאים, כאחד האדם.

הסבירו את התפקיד של הטבע בשיר זה. הדגימו את דבריכם.

18. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

אָרֶן / לאה גולדברג

כָּאֵן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
כָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מְצַנֶּפֶת שֶׁלֵּג,
אֲבָל בִּצֵּל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שֶׁקָּמָה לְתַחִיָּה.

צִלְצוֹל הַמְּחֻטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלָדֹת לְמֶרְחֵב־הַשֶּׁלֶג,
לְקֶרֶח יִרְקָרֵק כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

אוֹלֵי רֵק צִפְרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֵת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלָדוֹת.

אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צִמְחָתִי, אֲרָנִים,
וְשָׂרְשֵׁי בְשָׁנִי נוֹפִים שׁוֹנִים.

הסבירו והדגו את היחס של המשוררת אל המקום שנולדה בו.
בתשובתכם הסבירו גם דרך עיצוב אחת המבטאת יחס זה.

19. לפניכם סונט ב, מתוך מחזור הסונטים: "שירי אהבה מספר עתיק" מאת לאה גולדברג, המתחיל במילים "ולא היה בינינו אלא זהר". קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.

בית 1
ולא היה בינינו אלא זהר
ענו של השכמה ברחוב כפרי
ולבובו של גן בטָרם פרי
בלכן תפרחתו יפת התאר.

בית 2
ומה מאד צחקת באמרי
כי אל השחר הענג כנרד
אקרב ואקטפנו למזכרת
ואשמרנו בין דפי ספרי.

בית 3
את זרועך נשאת, התזכר?
והנידוּת אט ענף תפוח,
ועל ראשי ירד מטר צחר.

בית 4
מאחורי גבך הכפר געור,
החלונות נצטלצלו עם רוח –
ולא היה בינינו אלא אור.

על פי שניים מן הבתים בשיר, הסבירו את נקודת המבט של המשוררת על הקשר בינה ובין האהוב שלה.

20. קראו את מחזור השירים א-ג, וענו על השאלה שאחריו.

הסתכלות בדבורה / לאה גולדברג

א	ב
ברבוע חלון מואר –	בשמש היא היתה עלה זהב נופל,
על שמשה, מבחוץ,	בפרח היא היתה טפה של דבש אפל,
צללית של דבורה	ואגל טל בנחיל של כוכבים –
כמעט אין לראות את כנפיה.	ופה היא צל.
הפוכה.	מלה אחת של שיר בנחיל המצלצל,
גוף צר.	בשורת רצון נמרץ בתוך שרב עצל,
שש רגלים דקות –	תנועת האור באפר דמדומים –
בגלוי עירם,	ופה היא צל.
באים מכער	
זוחלת דבורה.	ג
איך נכתיר אותה בדברי שירה?	מדבשך? מי יזכר את דבשך?
איך נשיר ומה?	הוא שם, הרחק, בפגרת.
יבוא ילד קטן ויאמר:	כאן, בשמשה מוארה, גופך, ראשך –
המלכה עירמה.	כלך עקץ, שנאה אין-אונים עלובה ועורת.
	הפחד הורג.
	השמרי לנפשך.

הסבירו את התרומה של שיר ג לבניית המשמעות של מחזור השירים "הסתכלות בדבורה". הדגימו את דבריכם.

שירת רחל

21. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.
 צר עולמי כעולם נמלה,
 גם משאי עמסתי כמוה
 רב וכבד מכתפי הדלה.

גם את דרכי – כדרכה אל צמרת –
 דרך מכאוב ודרך עמל,
 יד ענקים זדונה ובוטחת,
 יד מתבדחת שמה לאל.

כל ארחותי הליז והדמיע
 פחד טמיר מיד ענקים.
 למה קראתם לי, חופי הפלא?
 למה כזבתם, אורות רחוקים?

הסבירו את הניגוד בין שתי השורות הפותחות את השיר ובין שתי השורות המסיימות אותו.

הדגימו את דבריכם.

22. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

פג'ישה, חצי פג'ישה / רחל

פג'ישה, חצי פג'ישה, מבט אחד מהיר,
קטעי ניבים סתומים – זה די...
ושוב הציף הכל, ושוב הכל הסעיר
משבר האשר והדן.

אף סכר שכחה – בגיתי לי מגן –
הנה היה כלא היה.
ועל ברכי אכרע על שפת אגם סואן
לשתות ממנו לרויה!

בשיר זה המשוררת מתארת שינוי שקל בה.

מהו השינוי שהמשוררת מתארת בשיר? הסבירו והדגימו את התרומה של מוטיב המים לעיצוב שינוי זה.

23. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

מיכל / רחל

ותַּאֲהַב מִיכָל בֵּת שְׁאוּל אֶת דָּוִד... וְתִכְזֹ לוֹ בְּלִבָּהּ
(שמואל א, י"ח, כ'; שמואל ב, ר', ט"ז)

מִיכָל, אַחֹת רְחוּמָה! לֹא נִתַּק חוּט הַדּוֹרוֹת,
לֹא שָׁלְטוּ בְּכַרְמֶךָ הַנוֹגָה חֲרָלֵי הַזָּמָן,
עַל פְּתִנֹת מְשִׁיךְ לֹא דָהוּ פִּסִּי אֲרָגְמָן
וְצִלְצוּל אֲצִעְדוֹת זֶהְבֶּךָ עוֹד הָאֵזֶן תִּקְלֹט.

לֹא אַחַת רְאִיתִיךָ נִצְבֶּת לִיד הָאֶשְׁנָב,
בְּעֵינֶיךָ הִיפָּה מְהוֹלִים גִּאָּוָה וְרֶף;
מִיכָל, אַחֹת רְחוּמָה, אֲנִי עֲצוּבָה כְּמוֹךָ,
כְּמוֹךָ נְדוּנוֹתֵי לְבוֹז לְאִשֶּׁר אֶהֱב.

בשיר זה המשוררת מבטאת קרבה גדולה אל מיכל בת שאול.
הסבירו והדגימו כיצד קרבה זו באה לידי ביטוי בשיר כולו.

24. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

בְּאֶחָד גִּלְגּוּלֵי / רחל

הֶהָיִיתִי חַיָּה בֵּין חַיּוֹת הַשָּׂדֶה
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאֶחָד גִּלְגּוּלֵי?
וּמֵאֵז לִי קִרְבַּת הָאָחוֹת לְחַי
וְאִמַּת הָאָדָם הַרוּדָה?

אֶפְרַת הַנוֹצָה וְחֶסֶרֶת הַמָּגֶן
גִּלְגָּלֶה-פְּרָפְרָה בִּי וְשִׁמַּת צְפוֹר?
מְנַגֶּנֶה עֲגֻמוּמִית, אֶהֱבֵת הַדְּרוֹר –
הֵן מְמֹנָה, מְמֹנָה שְׂתִיהֵן.

וְאוּלֵי בְּגִלְגּוֹל הָרְחוּק־קָדוֹם
הָיִיתִי גְבַעֲל־עֲשָׂבִים יֶרְקָרֵק?
וְלָכֵן בְּאִמִּי־אֲדָמָה אֲדַבֵּק,
וּמְנוּחִי בְּחִיקָה הַשָּׁחוּם.

כיצד בא לידי ביטוי בשיר זה הקשר בין המשוררת ובין בעלי החיים והצמחים? הסבירו והדגימו את דבריכם.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך